

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา (Background and Rationale)

วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมอย่างรวดเร็ว และเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหาและมีความเครียดทางอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับจรรยา สุวรรณทัต⁽¹⁾ ที่กล่าวว่า พัฒนาการของมนุษย์ทุกระยะทุกตอนที่บุคคลเข้าช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการเจริญเติบโตย่อมทำให้เกิดปัญหาได้ โดยเฉพาะขั้นพัฒนาการของการเป็นวัยรุ่น วัยรุ่นทุกวัฒนธรรมมักประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกันในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและแรงกระตุ้นทางเพศ ซึ่งทำให้เกิดความกระทบกระเทือนในแง่จิตใจ อารมณ์ตลอดจนสังคมและสติปัญญา และในแต่ละขั้นพัฒนาการของบุคคลจะต้องผ่านปัญหาในการปรับตัวเพื่อพัฒนาการสู่ขั้นต่อไป

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในช่วงวัยรุ่น คือ เด็กจะมีการหันเหความสนใจจากพ่อแม่ไปสู่กลุ่มเพื่อน เพราะเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่เมื่อเติบโตขึ้นจะต้องมีการแยกจากครอบครัวเดิมไปสู่การมีครอบครัวใหม่และการที่กระบวนการนี้จะเกิดขึ้นได้นั้น เด็กจะต้องมีการหันเหความสนใจของตนจากพ่อแม่ไปสู่กลุ่มเพื่อน ซึ่งมีทั้งกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศจะทำให้เด็กวัยรุ่นมีโอกาสเรียนรู้โลกภายนอก ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นต่าง ๆ ให้แก่ตนเองได้มากขึ้น⁽²⁾ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร⁽³⁾ กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นระยะสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างบุคคลสองคนในวัยต่อมา การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็กวัยรุ่นกับเพื่อนจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในวัยผู้ใหญ่ กล่าวคือ ถ้าเด็กมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน เด็กจะพัฒนาความมั่นใจ รู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น ตลอดจนฝึกฝนความชำนาญต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตต่อไปในอนาคต ความสัมพันธ์อันดีระหว่างเด็กวัยรุ่นกับเพื่อนยังเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างสัมพันธ์กับเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ อันจะนำไปสู่พัฒนาการของการเลือกคู่ครอง การสมรส และการใช้ชีวิตครอบครัวในอนาคต ในทางตรงกันข้ามเด็กที่มีความสัมพันธ์ในทางที่ไม่ดีกับเพื่อน ถูกเพื่อนทอดทิ้ง จะรู้สึกว่าเหว่ ขาดความอบอุ่น สงสัยในตนเอง มองผู้อื่นไปในทางร้าย มีความคับข้องใจ อยู่เสมอ เด็กวัยรุ่นเหล่านี้มักหลีกเลี่ยงการเข้าสังคม มีผลให้ขาดทักษะที่จำเป็นในการเข้าสังคมและเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ยาก

การปรับตัวทางสังคมนับเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในระยวัยรุ่น คือ การปรับตัวกับเพื่อน เด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาในการปรับตัวทางสังคมมักจะก่อให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ ตามมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านการศึกษา จากการศึกษา ของ Ulman⁽⁴⁾ กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นที่ไม่เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน มักจะมีปัญหาด้านการเรียนในโรงเรียน และมีปัญหาทางอารมณ์ตามมา เช่น การเรียนไม่ได้อารมณ์ดี เครียดและไม่มีความสุข แต่หากวัยรุ่นสามารถสนุกสนานและเข้ากับเพื่อนฝูงได้ดี จะช่วยให้มีสุขภาพจิตดีและการเรียนดีขึ้นด้วย และเนื่องจากวัยรุ่นมักจะพยายามเป็นอิสระและเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด ไม่ชอบให้ผู้ใหญ่มายุ่งเกี่ยวกับตนในเรื่องส่วนตัว โดยจะเห็นได้จากการปิดบังการกระทำต่าง ๆ ของวัยรุ่น เช่น ถ้าอยากทำอะไรหรือไปไหนเด็กวัยรุ่นจะไม่ค่อยบอกให้ผู้ใหญ่ทราบเหมือนเมื่อก่อนอยู่ในวัยเด็ก เด็กวัยรุ่นชอบคิด ตัดสินใจเองแบบเด็ก ๆ ที่อยากจะเป็นผู้ใหญ่ จึงมักถูกตำหนิจากผู้ใหญ่อยู่เสมอทำให้สัมพันธ์ภาพของวัยรุ่นกับผู้ใหญ่หรือพ่อแม่เป็นไปได้ไม่ราบรื่นนัก เด็กวัยรุ่นจึงหันไปหากกลุ่มเพื่อน โดยมีความต้องการจะผูกไมตรีกับผู้อื่นที่อยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกันและมีความต้องการอย่างเดียวกัน เราจึงมักเห็นเด็กวัยรุ่นรวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อให้เกิดพลังที่จะช่วยส่งเสริมให้เขาต่อสู้ในโลกของผู้ใหญ่ได้⁽⁵⁾ การสร้างสัมพันธ์ภาพในกลุ่มเพื่อน มีความสำคัญที่จะช่วยให้เด็กวัยรุ่นสามารถพัฒนาความชำนาญต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัย ตลอดจนสามารถเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งรู้จักให้ความร่วมมือหรือการแข่งขันภายในกลุ่มอีกด้วย ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การมีความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการมีชีวิตในทางส่วนตัว และสังคมของวัยรุ่น เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่⁽³⁾

ปัญหาการปรับตัวของวัยรุ่นในด้านสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนต่างเพศก็เป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งของวัยรุ่น เนื่องจากวัยรุ่นเป็นช่วงที่ต้องการอิสระภาพ ความเสมอภาค ความสนุกสนาน การยกย่องและยอมรับทั้งจากเพื่อนและผู้ใหญ่ อีกทั้งอยู่ในวัยที่ชอบทดลอง อยากรู้ อยากเห็น และต้องการความรัก ทั้งในฐานะผู้ให้และผู้รับ เช่น รักเพื่อน รักเพศตรงข้าม หากขาดความรักวัยรุ่นจะทำบางสิ่งบางอย่างซึ่งอาจขัดกับบุคลิกลักษณะดั้งเดิมของเขาเพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งความรัก ความสนใจของเพื่อนต่างเพศ⁽⁵⁾ จากการศึกษาของจิวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม⁽⁶⁾ กล่าวว่า วัยรุ่นทุกคนปรารถนาที่จะได้รู้จัก เป็นที่รักและสนใจจากเพื่อนเพศตรงข้าม วัยรุ่นทั้งชายและหญิงจะแสดงปฏิกิริยาของความว่าวุ่นใจ บางคนอาจเกิดความประหม่าเมื่อเข้าสังคมกับเพศตรงข้าม บางคนอาจเจียบขรัมิ เก็บตัวครุ่นคิด หาหนังสือเรื่องโรแมนติกมาอ่าน สนใจดารานักกีฬา นักร้องที่เป็นเพศตรงข้ามที่ตนสนใจเป็นพิเศษก็มี พฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ จะสะท้อนภาพได้เป็นอย่างดีถึงการอบรมเลี้ยงดู ความผูกพันในครอบครัว ความผูกพันกับสังคม ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการชักนำเด็กให้อยู่ในกรอบวินัยที่เหมาะสม หรือกลายเป็นการทำผิดประเพณี นอกกรีต ชิงสุก

ก่อนห้าม และจากการศึกษาของวันเพ็ญ บุญประกอบ⁽⁷⁾ ให้ความเห็นว่า ปัญหาทางเพศนั้นเกิดขึ้นจากความไม่แน่ใจในการคบเพื่อนต่างเพศ ความกลัวพ่อแม่ คำสั่งสอนข้อห้ามต่าง ๆ ความอายหรือความรู้สึกต่ำต้อยถ้าไม่มีเพื่อนต่างเพศ สิ่งเหล่านี้อาจทำให้วัยรุ่นประพฤติดิบโดยไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ซึ่งความต้องการของวัยรุ่น คือ ความต้องการให้ผู้อื่นยอมรับความเป็นชายหรือหญิงของตน ความสามารถของตนทั้งจากเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม วัยรุ่นจะต้องปรับตัวให้เข้ากับหมู่คณะ เพื่อนต่างเพศและบุคคลอื่น ๆ ที่ตนเกี่ยวข้อง⁽⁸⁾ ถ้าสามารถปรับตัวได้ดี โดยไม่เกิดความคับข้องใจจะเป็นผลดีต่อในส่วนของความคิดที่เกี่ยวกับตนเอง (Self concept) กับกลุ่มสังคมเพื่อนและตนเองดีส่งผลให้สุขภาพจิตดี ในทางตรงกันข้ามถ้าวัยรุ่นชายหญิงไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพศตรงข้ามได้นั้น จะทำให้วัยรุ่นเกิดปัญหาขึ้นได้ทั้งในสุขภาพจิต เกิดความขัดแย้ง ความคับข้องใจ กลายเป็นคนหงุดหงิดและเกิดความโกรธได้ง่าย ปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นนี้จะพบทั้งชายและหญิง มักจะประหม่าเมื่อต้องพบหรือติดต่อกัน รู้สึกลำบากใจในการพูดคุยหรือทำงานร่วมกัน⁽⁷⁾ ซึ่งส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาตามมาในอนาคตได้ และเนื่องจากการจัดรูปแบบการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาที่มีการจัดการเรียนให้แยกกันเรียนระหว่างวัยรุ่นชายกับวัยรุ่นหญิงในบางโรงเรียนมีผลให้วัยรุ่นเกิดปัญหาในการพัฒนาทักษะความคิดในการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศในระดับอุดมศึกษาซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนรวมกันระหว่างชายหญิงสอดคล้องกับการศึกษาของสิริวรรณ คำเข้ม⁽⁹⁾ พบว่า นักศึกษาหญิงชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขนที่จบจากโรงเรียนสตรีและสหศึกษามีการปรับตัวแตกต่างกัน โดยนักศึกษาหญิงที่จบจากโรงเรียนสตรีมีเพื่อนต่างเพ็ญน้อย ชอบอยู่ในกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน มีความวิตกกังวลต่อการคุ้นเคยใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม ส่วนนักศึกษาหญิงที่จบจากโรงเรียนสหศึกษาจะมีเพื่อนต่างเพศมาก ชอบอยู่ในกลุ่มเพื่อนต่างเพศ มีความเชื่อมั่นในตนเองในการคบเพื่อนต่างเพศ และทั้งสองกลุ่มนี้ต่างสนใจในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศ มีความเห็นว่าเป็นเรื่องปกติที่จะคบเพื่อนต่างเพศได้ และเนื่องจากประเทศไทยในปัจจุบันนั้นมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอันมาจากสภาวะเศรษฐกิจที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมายในสังคมซึ่งล้วนมีผลกระทบต่อตัววัยรุ่นทั้งสิ้น

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา ทักษะทางความคิดในการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นประโยชน์ในการวางแผน พัฒนา ส่งเสริม ป้องกัน

ปัญหาที่มาจากการปรับตัวของวัยรุ่นและเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมและรูปแบบทางการศึกษาต่อไปในอนาคต

คำถามของการวิจัย (Research Question)

1. ทักษะทางความคิดในการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร
2. ปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางความคิดในการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives)

1. เพื่อศึกษาทักษะทางความคิดในการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางความคิดในการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย(มัธยมศึกษาปีที่ 4-มัธยมศึกษาปีที่ 6) ที่มีการเรียนในปีการศึกษา 2546 ในโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. ตัวแปรที่มุ่งศึกษาในการวิจัยครั้งนี้

ตัวแปรต้น ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะทางความคิดในการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ

การให้คำนิยามเชิงปฏิบัติการ (Operational Definition)

ทักษะทางความคิดในการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ หมายถึง เป็นทักษะเฉพาะตัวของบุคคลที่จะคิดหรือจะปฏิบัติ และเป็นความรู้สึกของบุคคลที่สามารถแสดงพฤติกรรมให้เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเจตคติที่ดีต่อเพื่อนต่างเพศ การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศและความสามารถในการทำงานร่วมกับเพื่อนต่างเพศ โดยอาจจะแสดงออกทันทีหรือยังไม่แสดงออกทันทีแต่คาดว่าจะแสดงออกในอนาคต ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. เจตคติที่ดีต่อเพื่อนต่างเพศ หมายถึง ความคิดหรือการปฏิบัติ และเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อเพื่อนต่างเพศในด้านดี ได้แก่ การคิดและรู้สึกที่เพื่อนต่างเพศเป็นบุคคลที่ไม่น่ากลัว สามารถคบเป็นเพื่อนกันได้ แม้ว่าจะเป็นเพศตรงข้าม

2. การสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ หมายถึง ความคิดหรือการปฏิบัติ และเป็นความรู้สึกของบุคคลในการที่จะสามารถแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ต่อเพศตรงข้ามได้ ได้แก่ การยิ้มทักทาย พูดคุยด้วยความรู้สึกและท่าทางที่สบายใจไม่กระดากอายจนเป็นอุปสรรคต่อการติดต่อพูดคุย

3. ความสามารถในการทำงานร่วมกันกับเพื่อนต่างเพศ หมายถึง ความคิดหรือการปฏิบัติและความรู้สึกของบุคคลที่สามารถร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เล่นกีฬา กิจกรรมชุมนุมหรือการทำงานอื่น ๆ กับเพื่อนต่างเพศด้วยความสบายใจและประสบผลสำเร็จด้วยดี รวมทั้งเห็นประโยชน์ของบทบาทสมาชิกในการเข้าร่วมกลุ่ม

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งเพศชายและเพศหญิง ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการประเภทสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของตนเอง (Self Perceived Parenting Style) หมายถึง การที่เด็กรับรู้ถึงพฤติกรรมที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อเด็กทั้งด้านคำพูดและการกระทำซึ่งเป็นการสื่อถึงความรู้สึกและอารมณ์ของผู้กระทำที่มีต่อเด็กในงานวิจัยนี้ประเมินลักษณะการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้เป็น 4 รูปแบบตามแนวคิด Baumrind (1991) กับ Maccoby และ Martin (1983)

1. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบดูแลเอาใจใส่ (Authoritative Parenting Style) หมายถึง การที่เด็กรับรู้ว่ามีพ่อแม่อบรมเลี้ยงดูโดยมีการควบคุม และเรียกร้องให้เด็กทำตามความต้องการของพ่อแม่ ในขณะที่เดียวกันพ่อแม่ก็ยึดตัวเด็กเป็นศูนย์กลางด้วยการยอมรับและตอบสนองต่อความต้องการของเด็ก

2. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม (Authoritarian Parenting Style) หมายถึง การที่เด็กรับรู้ว่ามีพ่อแม่อบรมเลี้ยงดูโดยมีการควบคุม และเรียกร้องให้เด็กทำตามความต้องการของพ่อแม่ ในขณะที่เดียวกันพ่อแม่ก็ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้วยการปฏิเสธและไม่ตอบสนองต่อความต้องการของเด็ก

3. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ (Permissive Parenting Style) หมายถึง การที่เด็กรับรู้ว่ามีพ่อแม่อบรมเลี้ยงดูโดยไม่มีการควบคุม และไม่เรียกร้องให้เด็กทำตามความต้องการของพ่อแม่ ในขณะที่เดียวกันพ่อแม่ก็ยึดตัวเด็กเป็นศูนย์กลางด้วยการยอมรับและตอบสนองต่อความต้องการทุกอย่างของเด็ก

4. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (Uninvolved Parenting Style) หมายถึง การที่เด็กรับรู้ว่ามีพ่อแม่อบรมเลี้ยงดูโดยไม่มีการควบคุม และไม่เรียกร้องให้เด็กทำตามความต้องการของพ่อแม่ ในขณะที่เดียวกันพ่อแม่ก็ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้วยการปฏิเสธและไม่ตอบสนองต่อความต้องการของเด็ก

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งวัดจากระดับคะแนนเฉลี่ยของเทอมแรกปีการศึกษา 2546 จำแนกเป็น 3 ระดับ คือ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง คือ เกรดเฉลี่ย 3.00 – 4.00

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ เกรดเฉลี่ย 2.00 – 2.99

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ คือ เกรดเฉลี่ยต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.99

ข้อจำกัดในการวิจัย (Limitation)

1. การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดตอบด้วยตนเอง และในบางส่วนของข้อมูลที่เก็บรวบรวมผู้วิจัยไปปรับคืนตามความสะดวกของโรงเรียนจึงไม่สามารถควบคุมอัตราการตอบกลับคืน (Response Rate) และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามได้

2. ข้อมูลที่ได้นี้มาจากผู้สมัครใจตอบแบบสอบถาม จึงไม่สามารถควบคุมอคติที่อาจเกิดขึ้นได้จากกลุ่มตัวอย่าง (Volunteer Bias) ได้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในบางส่วนเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและตรวจสอบคุณภาพแล้ว แต่ยังมีข้อจำกัดบางประการที่อาจทำให้ผลการวิจัยที่ได้คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางความคิดในการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านครอบครัว ซึ่งอาจจะมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มาเกี่ยวข้อง ทำให้ผลของทักษะทางความคิดในการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศแตกต่างกันไปตามปัจจัยที่ศึกษา

4. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากจากรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากร โดยมีได้คำนึงถึงขนาดและสถานที่ตั้งของโรงเรียน ซึ่งอาจทำให้ผลการศึกษาที่ได้มีความแตกต่างกัน

5. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 – มัธยมศึกษาปีที่ 6) ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น จึงไม่สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปอ้างอิงในกลุ่มประชากรอื่น ๆ ได้ เนื่องจากความแตกต่างกันในช่วงเวลาที่ศึกษาและปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมและครอบครัว เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย (Expected Benefit and Application)

1. เป็นแนวทางในการจัดรูปแบบการศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่สังกัดกรมสามัญในกรุงเทพมหานคร
2. เป็นแนวทางในการให้คำปรึกษาแนะนำและวางแผนการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่สังกัดกรมสามัญในกรุงเทพมหานคร
3. เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อประกอบในการศึกษาวิจัยต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิด (Conceptual Framework)

